

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti

Suru on matka
pimeydestä valoon

► Sivu 4

Kuopion Tuomas-
messu 30 vuotta

► Sivu 8

Petri Hartikainen on
viiden lapsen sijaisisä

► Sivu 12

Juice leikitteli sanoilla

► Sivut 6-7

UUSI TESTAMENTTI taipui digitaaliseen muotoon

Tuore Uuden testamentin mobiilikäännös avaa sen sisällön uudella tavalla nykylukijalle.

Lokakuun lopulla julkistettiin Suomen Pipliaseuran yhteistyökumppaneineen toteuttama Uuden testamentin käännös. UT2020 -käännös haluaa välittää alkukielen merkitykset rikkaalla, ymmärrettävällä suomen kielellä.

Kyseessä on rohkea hyppy tulevaisuuteen. Tavoitteena ei ole ollut kirjamuotoinen Uusi testamentti, vaan kääntäminen on tapahtunut alkukielestä, kreikasta, suoraan mobiilikäyttäjälle.

Uuteen käännökseen voi kuka tahansa tutustua maksutta Raamattu.fi-verkkopalvelussa tai puhelimeen hankittavassa Piplia-sovelluksessa.

Apuna mallilukija

Nyt julkistettu Uusi testamentti merkitsee raamatunkäännöstyössä melkoista digiloikkaa.

Käyttöliittymässä voi tehdä hakuja ja sieltä löytyy linkityksiä taustamateriaaliin. Mukana on myös monia lukemista helpottavia toimintoja, kuten erilaiset fonttikoot.

”Ajattelutapa on muuttunut. Raamatua ei ole enää mielekästä ajatella ainoastaan perinteisessä formaatissa, painettuna kirjana”, Suomen Pipliaseuran toiminnanjohtaja **Markku Kotila** perustelee uudenlaista käännöstä.

Oman haasteensa kääntäjille asetti se, että käännöksen tulee toimia samaan aikaan luettuna, puhuttuna ja kuultuna. Audioversiolle on antanut äänensä näyttelijä **Krista Kosonen**.

Kotila kertoo, että käännöstyön avuksi luotiin mallilukija, joka edustaa noin 20-vuotiaan kielentajua. Ajatuksena on, että mikä on ymmärrettävää nuorille, on ymmärrettävää myös vanhemmille.

NÄYTTELIJÄ Krista Kosonen luki mobiilikäännöksen audioversion.

”Mallilukijamme kielelliset valmiudet ovat hyvät, mutta korkea käsitteellisyys ja uskonnolliset termit tuottavat hankaluuksia. Hänen maatalous- ja luontosanastossaan on aukkoja.”

Kotila korostaa, että mallilukijaa ei pidä sekoittaa kohderyhmään.

”Tämä käännös on tarkoitettu iästä riippumatta kaikille, jotka haluavat lukea ja kuunnella Sanaa puhelimesta suomen kielellä.”

Kirjoittajan ääni esille

Kotila muistuttaa, että Raamattu ei pohjimmiltaan ole kirja vaan hyvin erilai-

sista osista koostuva kirjakokoelma. Asia tulee uudessa käännöksessä huomioitua.

”Digitaalisessa ympäristössä lukeminen on kirjaan verrattuna katkelmallisempaa. Digikäännöksen käyttäminen onkin lähempänä varhaista tapaa käyttää raamatuntekstejä.”

LYHYESTI

Rakennemuutoksen tavoitteena kehittää seurakuntia

KUOPION SEURAKUNTIEN rakenneselvitys sai alkunsa viime syksynä tehdystä valtuustoaloitteesta. Sen tavoitteena oli aloittaa keskustelu yhtymän seurakuntien toiminnan organisointimahdollisuuksista muuttuvassa taloustilanteessa ja selvittää vaikutuksia kiinteistökantaan, henkilöstöön ja talouteen. Rakenneselvitystyöryhmää on vetänyt yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja **Aulikki Mäkinen**.

Työryhmä esittää, että vuoden 2023 alusta seurakuntayhtymässä olisi joko kolme tai neljä seurakuntaa. Mallit edustavat yhteisöllisyyttä luovaa rakennetta. Johtamisen ja työyhteisöjen dynamiikan näkökulmasta yksiköt eivät muodostu liian suuriksi. Moniammatillinen työote, verkostoituminen paikallisten toimijoiden kanssa sekä seurakuntien omalei-

maisuus mahdollistuvat. Alueilla toimivat itsenäiset yksiköt turvaavat seurakuntalaisten vaikutusmahdollisuudet sekä päätöksenteossa että toiminnassa.

Kolmen seurakunnan mallissa Tuomio-kirkko, Männistö, Puijo ja Alava yhdistyisivät yhdeksi seurakunnaksi ja Kallavesi sekä Järvi-Kuopio jatkaisivat itsenäisinä. Neljän seurakunnan mallissa Tuomiokirkko, Männistö ja Puijo yhdistyisivät yhdeksi seurakunnaksi. Alava, Kallavesi sekä Järvi-Kuopio säilyisivät itsenäisinä.

Seuraavaksi seurakuntaneuvostot voivat tehdä esityksen itseään koskevasta rakennemuutoksesta. Esitys lähetetään yhteiselle kirkkovaltuustolle, jonka on toimitettava se tuomiokapitulille oman lausuntonsa ohessa.

#SILMÄTRISTISSÄ

MINNA SIKANIVA

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Ovet auki

Kirkon uusi strategia ulottuu vuoteen 2026 saakka. Strategian pohjalta tehtävillä toimenpiteillä vaikutetaan siihen, minkälainen kirkko on tulevaisuudessa. Kirkon rooli korostuu erityisesti kriisitilanteissa. Sillä on tärkeä tehtävä turvan, toivon ja lohdutuksen antajana. Strategiaa laadittaessa on haluttu kuulla erilaisten ihmisten näkemyksiä. Valinnat kiteytyvät strategian nimessä ”Ovet auki”. Kirkon ovet eivät voi olla kenellekään kiinni. Kirkon tehtävä on avata ovi Kristuksen kautta taivaaseen.

Kirkon arvot ovat edelleen usko, toivo ja rakkaus. Arvot ohjaavat seurakuntien arjen toimintaa ja päätöksentekoa. Paikallisesti on arvioitava, miten yhteisiä tavoitteita voidaan parhaiten edistää. Tämä tavoite on ollut kirkkaana mielessä Kuopion seurakuntien rakenneselvitystyöryhmän työskenelyssä.

Kirkon rooli korostuu kriisitilanteissa.

Rakenneselvitys on edennyt aikataulussaan. Erilaisia malleja on vertailtu eri mittarein. Myös työntekijöitä ja seurakuntien luottamushenkilöitä on kuultu. Rakenneselvitystyöryhmä esitti kahta vaihtoehtoa. Parhaina pidetään kolmen tai neljän seurakunnan mallia. Nämä mallit edistävät parhaiten yhteisöllisyyttä.

Kirkossa ja paikallisseurakunnissa tarvitaan yhteinen tahto ongelmien ratkaisemiseen. Yksi tärkeimpiä tehtäviä on pyrkiä vahvemmin vuorovaikutukseen niiden kanssa, jotka eivät ole enää kirkon jäseniä. Kaikki ihmiset ovat tervetulleita mukaan seurakuntien toimintaan. Tulevaisuudessa seurakuntien elämä rakentuu entistä enemmän seurakuntalaisten lahjojen, osaamisen ja aktiivisuuden varaan.

*Lahjat ovat monet,
Henki on yksi,
hän on Henki Herran.
Lahjat ovat monet,
Henki on yksi.
Hän yhdistää meidät.
Virsi 454:3*

Kotilan mukaan perinteisessä raamatunkäännöksessä on meillä ja maailmalla usein lähdetty yhdenmukaistamaan tyylejä.

Tästäkin on tuoreessa Uuden testamentin käännöksessä pyritty tietoisesti eroon. On haluttu kirjoittajan äänen nousevan aidosti esiin.

”Esimerkiksi Ilmestyskirja on alun perin aikaronskia kieltä. Sitä on käännöksessä saatettu hieman silotella.”

Testaajilla merkittävä rooli

”Tätä Uuden testamentin käännöstä on tehty isoloujoukolla ja testaamisen myötä myös joukkois-taen”, UT2020-hanketta johtanut Suomen Pipliaseuran viestintä- ja varainhankintajohtaja **Terhi Huovari** kertoo.

Käytännössä käännöstyö organisoitiin useam-paan vaiheeseen. Kuusihenkisessä projektiryh-mässä oli muun muassa kaksi kääntäjää.

Heistä eksegetiikan asiantuntija, TT **Niko Huttu-nen** laati kreikankielisestä tekstistä suomennok-sen, joka oli vielä karkeaa kieltä.

”Kieliasiantuntija, FT **Tuomas Juntunen** sitten muotoili raakatekstistä hyvää suomea. Keskeis-tä oli, että alkukielen merkitysten haluttiin välit-tyvän tarkasti ja ymmärrettävästi”, Huovari sanoo.

Seuraavassa vaiheessa tekstistä otti kopin seitsenjäseninen ekumeeninen ohjausryhmä. Se kommentoi tekstiä nettipohjaisessa käännösoh-jelmassa sekä kokoontui keskustelemaan kusta-kin käännetyistä jaksosta.

Lopuksi käännöksen arvioi eksegetiikan kannal-ta dosentti **Kari Kuula** sekä kieliasuun keskittyen runoilija, FT **Katja Seutu**.

Huovari kertoo, että tärkeässä roolissa olivat myös kaikki 3000 testaajaa.

”Mukana oli muun muassa Kallion ilmaisutaidon lukiolaisia sekä rippikoulua käyviä varusmiehiä.”

Toukokuussa 2020 osa käännöstekstistä avat-tiin pariaksi viikoksi nettiyleisölle vapaasti luetta-vaksi ja kommentoitavaksi.

Alkuperäistekstin äärelle

Itä-Suomen yliopiston eksegetiikan professori **Lauri Thurén** työskenteli projektin ekumeenises-sa ohjausryhmässä.

Hänen roolinsa oli valvoa, että käännös vastasi mahdollisimman hyvin alkuperäistekstin ajatuksia.

”Myös **Luther** oli sillä kannalla, että käännös-työssä pitää huomioida, millä tavalla tavalliset ihmiset puhuvat”, Thuren huomauttaa.

Työskentelyn aikana hankaluuksia aiheuttivat muutamat kreikan sanat, joille ei suomen kielestä yksinkertaisesti löydy vastinetta.

”Samaan ongelmaan on törmätty aikaisemmin, esimerkiksi nykyistä Kirkkoraamattua käännettä-essä.”

Professori arvioi, että nyt UT2020 oli projektina-kin onnistunut. Keskeinen työväline oli nettialus-ta, jolla käännöksen työstäminen porukalla sujui joustavasti.

”Ero on huikea verrattuna takavuosina läpi kahlattuihin pitkällisiin raamatunkäännösprojek-teihin. Sellaiseen työskentelytapaan en näe enää paluuta.”

Käännöksiä harvakseltaan

Raamatun ja Uuden testamentin käännöstyö on aina valtava urakka. Käännöksiä onkin maassam-me toteutettu aika harvakseltaan.

Tienraivaajana toimi **Mikael Agricolan** kääntämä Uusi testamentti vuonna 1548. Sen jälkeen erityi-sesti vuoden 1642 Raamatulla on ollut tärkeä merki-tys. Kyseisen käännöksen korjattu laitos ilmestyi vuonna 1776 ja säilyi ev.lut. kirkon virallisena kää-nöksenä aina vuoteen 1938 asti, jolloin otettiin käyt-töön seuraava versio.

Viimeisimmän raamatunkäännöksen kirkollis-kokous hyväksyi virallisesti käyttöön vuonna 1992. Näiden virallisten käännösten ohella on olemassa epävirallisempia. Esimerkiksi vuonna 2012 julkais-tiin Raamattu Kansalle -käännös.

VESA KEINONEN

KUUKAUDEN VALINNAT

9–

TÄMÄN KESÄN rippikouluja koskeneeseen palautekyselyyn vastanneet nuoret antoi-vat rippikoululle arvosanaksi 9–.

1926

RADIOJUMALANPALVELUKSET ovat Ylen vanhin jatkuva ohjelma. Ensimmäinen jumalanpalvelus radioitiin syyskuussa vuonna 1926.

41 600

NAISTEN PANKIN Golfaa Naiselle Ammat-ti -kiertue saavutti tänä kesänä parhaan tuloksensa kautta aikojen, yhteensä 41 600 euroa.

VAPAAEHTOISTYÖ.FI -verkkopalvelu toteutti kesän 2020 aikana kyselytut-kimuksen vapaaehtoisena toimimisesta. Kyselyyn osallistui noin 1400 vapaa-ehtoista, jotka olivat 30–79 -vuotiaita. Vastauksista ilmeni, että koronaepide-mian aikana syntyi suuri auttamisen halu sekä uusia auttamisen muotoja, vaikka epidemian aikana monet vakiin-tuneet vapaaehtoistyön tehtävät olivat tauolla. Vapaaehtoistyö.fi -palvelusta löytyy järjestöjen, kuntien ja seurakun-tien välittämiä vapaaehtoistehtäviä.

KIRKKOHALLITUS on hyväksynyt hiip-pakuntien vuoden 2021 jumalanpalve-lusten kolehtikohteet. Suurin koleh-tikohderyhmä on aiempaan tapaan lähetystyö ja kansainvälinen diakonia. Lisäksi hiippakuntien tuomiokapitu-leilla on oikeus määrätä kaksi koleh-tia hiippakunnallisiin tarkoituksiin.

RUKOILEN

*Pyhä Jumala.
Kiitos näistä syksyn päivistä.
Aurinkoisista, kuulaan kirkkaista -
ja sateisen harmaistakin.
Kutsut minua näkemään kauneutta
ja itkemään luopumista.
Anna minulle rohkeutta päästää irti
sellaisesta turhasta,
mikä vie kauemmas Sinusta.
Opetä minua olemaan enemmän
läsnä tässä ja nyt.
Ja anna rohkeutta ottaa askeleita
oikeaan suuntaan.
Ole sinä kaikessa tieni.
Aamen.*

SURU on vaiherikas matka

Suru on pitkäkestoinen tunne, joka sisältää useita vaiheita. Harmaudestaan huolimatta se on myös kaunis tunne, sillä suru on kuin matka pimeydestä takaisin valoon.

Surun kestoa on mahdotonta ennustaa. Siitä voidaan erottaa kuitenkin neljä vaihetta, jotka etenevät aina samassa järjestyksessä.

”Epätodellisuuden tunteen aiheuttava shokkivaihe korostuu varsinkin silloin, jos kuolema tulee yllättäen”, sanoo traumapsykoterapeutti **Ritva Ropponen**.

Kaikessa voimakkuudessaan shokki on hyödyllinen tunne, sillä se suojaa mieltä äkilliseltä tunne-elämän heilahdukselta antaen aikaa kohdata tapahtunutta. Shokin aiheuttamat reaktiot ovat yksilöllisiä. Joku lamaantuu, toinen sulkee tunteet pois, kolmas saa voimakkaan tunteenpurkauksen. Yhtä kaikki shokkivaiheessa olevan henkilön on vaikea vastaanottaa tietoa, koska aivot eivät prosessoi saamaansa tietoa tavanomaiseen tapaan.

”Kun tapahtunut alkaa tuntua todelliselta, siirrytään reaktiovaiheeseen.”

Tunteiden monenkirjava vuoristorata

Reaktiovaiheessa menetyksen kohdanneut voi tuntea voimakasta epätoivoa, vihaa ja etsiä syyllisiä, jotka aiheuttivat menetyksen. Kun läheisensä menettänyt kertoo aistivansa kuolleen läsnäolon, se on merkki siitä, että mieli yrittää peruuttaa tapahtuneen. Shokkivaiheen tavoin myös tämä vaihe saattaa herättää ahdistusta ja pelkoa, koska mieli toimii totutusta poikkeavalla tavalla.

On tavallista, että menetyksen kokeneen tuntemukset aaltoilevat.

”Vähitellen tunteet laimenevat ja sureva siirtyy käsittelyvaiheeseen. Hän alkaa pohtia menetyksen merkitystä omaan elämäänsä.”

Käsittelyvaihetta seuraa surun neljäs ja viimeinen vaihe, sopeutuminen. Tapahtuneen herättämät tunteet ovat hallinnassa, koettu menetys hyväksytään tapahtuneeksi ja tasapaino elämään on löytynyt.

”On tavallista, että menetyksen kokeneen tuntemukset aaltoilevat eri vaiheiden välillä.”

Surun ja ikävän häilyvä raja

Kuinka kauan surutyön vaiheet kestävät yhteensä, vaihtelee usein.

”Usein puhutaan yhdestä vuodesta. Juhlapyhät, merkkipäivät ja muut

yhdessä koetut tavat ja tottumukset ahdistavat.”

Surun kestoon vaikuttaa myös se, mikä tai kuka surun kohde on ja kuinka sen on menettänyt. Lisäksi surevan henkiset voimavarat, aikaisemmat kokemukset, elämäntilanne, persoonallisuus ja sosiaaliset suhteet sekä niiden kokeminen ovat osaltaan vaikuttamassa surun kestoon.

”Sen sijaan paljon traumatisoitumista sisältänyt kuolema vaatii aina ennen surua trauman käsittelyn, minkä jälkeen suru saa tilaa tulla. Tällöin surutyö voi kestää vuoden sijaan useampia vuosia. Suru voi myös kapseloitua, jolloin se jää kokonaan käsittelemättä.”

Erityisesti silloin, jos suru on pitkäkestoinen esimerkiksi usean menetyksen kohdatessa peräjälkeen, surulla on taipumus kätkeytyä.

”Se on uuvuttavaa, sillä käsittelemättömän surun poissa pitäminen vaatii voimia ja turruttaa mielen.”

Surun ja ikävän raja on häilyvä. Ropponen määrittelee ikävän ikään kuin väliaikaiseksi suruksi.

”Mielestäni ikävä sisältää mahdollisuuden saada menetetty asia takaisin. Siinä on toivoa. Suru on luopumista ja irtipäästämistä siitä, mistä luovutaan. Surussa on läsnä lopullisuus. Ikävä on myös osa surua, mikä on merkki siitä, että surutyö etenee luonnollisella tavalla.”

Tärkeintä on olla saatavilla

Psyykinen ja fyysinen hyvinvointi kulkevat rinnakkain, jolloin surevan ryhti painuu kasaan. Huono ryhti puolestaan vaikuttaa mieleen, sillä se on viesti mielelle siitä, että jokin on huonosti. Monesti käsittelemätön suru heijastelee myös kipuoireina, masennuksena, elämänhaluttomuutena tai haluna eristäytyä. Tästä syystä tärkeä selviytymiskeino suruun on omasta hyvinvoinnista huolehtiminen.

”Liikunta ja käsillä tekeminen auttavat aivoja käsittelemään asioita. Lisäksi liikunnasta tulee hormonaalinen tuki, joka tyynnyttää ja helpottaa oloa. Myös mikä tahansa surua konkreettiseksi tekevä ilmaisun muoto, kuten hautajaiset, puhuminen tai kuvataide, auttaa käsittelemään menetystä.”

Ystävien ja läheisten merkitys surun etenemisen tukemisessa on suuri. Ystävä voi paitsi kuunnella, myös auttaa arjen käytännön asioissa.

”Tärkeintä on olla saatavilla. Surijalle tulee antaa tilaa surra omalla tavallaan. Lähimmäisen tehtävä on olla rinnalla-kulkija ilman omien murheittensa jakamista tai neuvojen antamista siitä, mikä olisi oikea tapa surra.”

”**HARVEMMIN** kuoleva haluaa meidän surevan itseään loputtomiin. Useimmiten hän toivoo, että jatkamme elämäämme hänen jälkeensä”, traumapsykoterapeutti **Ritva Ropponen** sanoo.

Suru kertoo rakkaudesta

Suru on kokemuksena raskas ja pysäyttävä. Se on muistutus kuolevaisuudesta ja herättää kuolemanpelkoa elossa olevissa lähimmäisissä.

Surussa on läsnä lopullisuus.

”Jos kuolema alkaa ahdistaa, on tärkeää puhua ja pitää yhteyttä läheisiin tai hakea ammattilaisen apua.” Myös syyllisyys oman elämän jatkumisesta ja jatkamisesta ilman menetettyä lähimmäistä kuuluu usein osaksi surua. Suru-

työn ja kuolemaan johtaneiden syiden selvittämisen myötä syyllisyys helpottuu.”

Ropponen mukaan suru on tunne siinä missä ilokin ja kertoo ennen kaikkea rakkaudesta menetettyä lähimmäistä kohtaan.

”Syyllisyyden tunteminen on turhaa. Mennyt ihminen on edelleen olemassa jokaisen sydämessä yhtä tärkeänä kuin aina ennenkin, vaikka suhde häneen menetyksen tuoman välimatkan vuoksi muuttuukin.”

MITÄ MIELESSÄ?

Mitä sinulle oikeasti kuuluu?

Mielenterveyden keskusliiton koordinoimaa vuosittaista mielenterveysviikkoa vietetään 15.–22.11. Tämän vuoden teema ”Mistä tietää” rohkaisee pohtimaan omaa ja läheisen jaksamista.

Mistä tietää, että on uupunut tai masentunut, Kuopion kriisikeskuksen kriisityöntekijä Inka Pironetti?

”Uupuminen tai masentuneisuus näkyvät hyvin yksilöllisesti. Yleisimpiä merkkejä ovat ärtyneisyys, ahdistuneisuus, itkuherkkyys, unihäiriöt, ruokahalumuutokset, negatiiviset ajatukset, mielenkiinnon menettäminen, toivottomuus ja yhteydenpidon väheneminen. Ohimenevinä nämä tunteet kuuluvat normaaliin elämään. Oireiden kestäessä pidempään kannattaa pyytää apua, jos omat voimavarat eivät riitä arjesta selviämiseen.”

Miten läheisestä voi huomata, että hän ei voi hyvin?

”Hänessä voi näkyä edellä lueteltuja merkkejä. On kuitenkin hyvä muistaa, että joskus se kaikkein reippaimkin saattaa olla uupunut. Hän vain osaa kätkeä sen muilta. On tärkeä kysyä läheiseltä, mitä hänelle ihan oikeasti kuuluu – etenkin, jos hän muuttuu etäisemmäksi tai käyttäytyminen poikkeaa entisestään.”

Kuinka avoimesti mielenterveysasioista uskalletaan puhua?

”Mielenterveydestä uskaltautaan puhua aiempaa avoimemmin. Omista kokemuksista kertominen rohkaisee muita puhumaan. Tai kun itse asettuu kuuntelijaksi, toinen uskaltaa ehkä ensimmäistä kertaa kertoa huolistaan. Kuuntelijan ei tarvitse tietää valmiita ratkaisuja, mutta hän voi lohduttaa, ja olla tukena selvittelemässä asioita eteenpäin.”

Ovatko yhteydenotot lisääntyneet korona-aikana?

”Yhteydenottojen määrä Kuopion kriisikeskukselle ei ole lisääntynyt. Sen sijaan valtakunnallisiin auttaviin palveluihin yhteydenottojen määrä on poikkeusaikana kasvanut.”

Millaista ennaltaehkäisevää apua Kuopion seudun mielenterveysseura tarjoaa?

”Kuopion seudun mielenterveysseura Hyvä Mieli ry ylläpitää Kuopion kriisikeskusta. Kriisikeskus tarjoaa lyhytaikaista, maksutonta ja luottamuksellista keskusteluapua ihmissuhteisiin, opiskeluun, työhön ja terveyteen liittyvissä kriiseissä. Ajan voi varata ilman lähetettä ja yli kuntarajojen. Lisäksi kriisikeskus tarjoaa apua rahapeliongelmaisille sekä itsemurhaa yrittäneille.”

**Lisätietoja: 017 262 7733
ma–to klo 8–10 tai
www.kuopionkriisikeskus.fi**

MIIA GABEL

KOHTAAMISIA

Kristitty saa puhua omalla äänellään

Hiippakuntasihtööri **Kati Jansa** on pian tuplamaisteri, sillä toinen tutkinto sosiologiasta on valmistumaisillaan.

Maratonin aikaan 4.01 juosseen Jansan gradun otsikko on antava: ”Peskää heidän jalkansa, sillä he ovat juosseet paljon”. Juoksemisen puolesta Jansa siis

tietää mistä puhuu, sillä takana on jo kymmenen maratonia ja muutama Jukolan Viesti.

Gradu tosin käsitteli alan vaihtoa pohtivia pappisnaisia. Aihetta ei ole juurikaan tutkittu. Kirkollisia alanvaihtajia on molempiin suuntiin. Samalla kun kirkon virkaan tullaan muista ammanteista, ovi käy myös kirkosta pois, voihan esimerkiksi diakoniksi valmistunut sijoittua moneen muuhunkin paikkaan.

Gradun nimi on peräisin **Nikos Kazantzákisin** romaanista *Viimeinen kiusaus*. Siinä viitataan Raamatun viisaisiin ja tyhmiin morsiusneitoihin.

”Raamatussa kertomus on aika tyyli tyhmillä morsiusneidoille. He jäävät oven ulkopuolelle, koskapa eivät älynneet ottaa öljyä lamppuihinsa lähtiessään sulhasta vastaan.”

Kazantzakis kirjoittaa kertomukseen toisenlaisen lopun, joka sisältää uuden mahdollisuuden

lisuuden ja ajatuksen uudesta alusta. Aikansa ovea rynnäköivät tyhmiäkin päästetään juhliin. Sulhanen käskää pesemään heidän jalkansa, ovathan he juosseet niin pitkän matkan.

”Kirkko on valtavan moninainen eikä mikään monoliitti. Tietysti olisi turvallista, jos kirkolla olisi vain yksi ääni, mutta se ei ole enää mahdollista. Tosin heti kun kuuluu useampia ääniä, sanotaan, että kirkko on muuttunut relativistiseksi ja luopunut totuudesta.”

”Siksi olisi erittäin tärkeää, että kirkon töissä ja kirkon äänenä olisi mahdollisimman monenlaisia ihmisiä.”

Sitä paitsi Kristuksen todistajajoukko oli alusta pitäen moniääninen. Naisten, lasten, köyhien ja syntisten äänet kuuluivat seuraajien joukosta.

KAIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

**Asianajotoimisto
Kalevi Pitkänen Oy**

Puistokatu 6,

70110 KUOPIO

puh. 017 282 2211

www.kalevipitkanen.com

aatsto@kalevipitkanen.com

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Hautaustoimisto
Länsivuori**

Täyden palvelun
hautaustoimisto yli 50 vuoden
kokemuksella.

Savonkatu 25
70110 Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

Tietokoneapu

puhelimet & tabletit
Kotitalous-
vähennys

www.orden.fi

040 5844 045

**HAUTAKIVET
LISÄKAIVERRUKSET**
sekä kaikki kivialan palvelut

KIVILÄHDE

• 1989 •

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE

Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880 100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8–17
www.kivilahde.fi

ERIKA SUOMINEN

TOISINAJATTELIJA

ajatteli toisin

Sanataiteilija Juice: ”Tiedän kyllä, että Jeesus sovittaa synnit. Mutta mielelläni ajattelisin, että Jumala on ne säveltänyt.”

Juhani "Juice" Leskinen musiikki soi ja uudet sukupolvet tutustuvat siihen. Vuonna 2006 kuollut Juice on kuolemansa jälkeen saanut kirjoittajat ja toimittajat kerta toisensa jälkeen liikkeelle. Nilsiläisen **Antti Heikkisen** kirja *Risainen elämä* oli myyntimenestys ja avasi Juicen elämää monipuolisesti. Sen jälkeen on tehty elokuva ja on ilmestynyt useampiakin kirjoja Juicesta – jokainen vähän eri näkökulmasta.

Näin lausui Leskinen

Tamperelainen kirjailija **Linda Huhtinen** on koonnut laajan ja harvinaislaatuisten kokoelman sanataiteilijan oivalluksia, kertomuksia ja haastatteluja. Kirja *Toisinajattelija – Näin lausui Leskinen* julkaistiin

runon ja suven päivänä 6.7. Tänä vuonna Juicen syntymästä on kulunut 70 vuotta.

Ujosta maalaispojasta kasvoi terävä kirjoittaja.

Linda Huhtinen kertoo, että kaikki alkoi pienestä kirjastosta Tammerkosken varrella. Hän oli aikoinaan lupautunut vuonna 2011 perustetun Juicen kirjaston kesäapulaiseksi, jonka tehtävänä oli esitellä kirjoja ja kertoa tarinoita. Hyvin pian hän huomasi, että paikalle tuli ihmisiä, joilla oli jokaisella omat tarinansa ja

muistonsa Juicesta. Huhtisesta tulikin tarinoiden kuuntelija.

Päiväkirjan nurkkaan tehdyistä muistiinpanoista tuli sitten tietopankki kirjaa tehtäessä, vaikka silloin siitä ei vielä ollut aavistustakaan.

"Jos uuden tuttavuuden kanssa ei ole mitään keskusteltavaa, sen keskustelun voi aloittaa Juice Leskisestä."

Sanoilla leikkijä

Juice Leskinen oli monipuolinen mies. Ujosta maalaispojasta kasvoi terävä kirjoittaja, sanoilla leikkijä ja vaikuttaja. Leskistä kiinnostivat ihminen ja hänen elämänsä, mutta myös uskonto ja yhteiskunta.

Sitaattikokoelma pitää sisällään värikkäitä kannanottoja, mutta myös vahvaa tarkkailijan analyysiä asioista. Kirjan erikoisuuksia ovat Juicen kappaleiden taustoista kertominen ja niiden analysointi.

Juice muistetaan ennen kaikkea suomen kielen armoitettuna käyttäjänä. Hänen reagointinopeutensa sanoihin oli ällistyttävä. Juuri tuosta syystä jotkut jopa pelkäsivät keskusteluja hänen kanssaan. Vastaus tuli kuin piiskan sivallus.

Kirjan sisällysluettelo rytmittää tekstit ensin aihepiireittäin, lopussa mennään Juicen levyjen ja kappaleiden taustoihin.

Minulle uskonto on suora henkilökohtainen yhteys korkeimman päättäjän kanssa.

Juice oli myös kiinnostunut ruuvalaitosta ja hänen resepteihinsä päästään tutustumaan kirjan sivuilla. Muistan useammankin kerran istuneeni ravintolassa syömässä Juicen kanssa ja joka kerta hän tilasi pyytipannua.

Mustavalkoisessa kirjassa on myös valokuvia Juicen elämän varrelta ja kirjan lopussa niihin saadaan omat tarinansa.

Jumala on pääjohtaja

Juicen suhdetta uskontoon ja Jumalaan on mietitty eri yhteyksissä. Tässäkin kirjassa on uskonnolle oma osionsa. Se ei tosin anna kokonaiskuvaa sanataiteilijan suhtautumisesta asiaan. Kirjassa on Apu-lehden sitaatti, jossa Juice viittaa Jumalan olevan hänelle pääjohtaja samalla tavalla kuin joku muu sellainen johtaja, jolla ei ole esimestä.

"Minulle uskonto on suora henkilökohtainen yhteys korkeimman päättäjän kanssa."

"Voisin siteerata **Woody Allenia**, että en minä pelkää kuolemaa, minä vaan en halua olla paikalla, kun se tulee." Näin Juice Sanansaattajassa vuonna 1993.

Tämän kirjan perusteella käy ilmi, että Juice Leskinen oli erittäin kysytty haastatettava. Monet kirjan sitaateista ovat juuri haastattelujen yhteydestä poimittuja.

Vuoden 2001 eräessä Seura-lehden numerossa hän sanoi: "Juuri eilen tulin miettineeksi, että teenkö sellaisen testamentin, joka edellyttää krematorioikeik-kaa, koska se on ainoa pyhä paikka, jossa saa polttaa."

Tuottelias taiteilija

Juice oppi lukemaan 4-vuotiaana. Sen jälkeen hän kulutti valtavan määrän kirjoja ja luki ja luki ja luki. Jos vanhempien ja isovanhempien perintönä tuli sanavalmiutta ja luovuutta, niin monenlaista sivistystä Juice ammensi myös lukemastaan.

Hän kirjoitti kymmenen runokirjaa, neljä lastenkirjaa, neljä muuta kirjaa sekä suomennoksia. Nuottikirjoja hän teki kaksitoista.

Paikalle tuli ihmisiä, joilla oli jokaisella omat tarinansa Juicesta.

Juice teki valtavan määrän sanoituksia ja sävellyksiä, niin omaan käyttöön kuin muillekin artisteille. Hän suomensi myös hienoja käännöskappaleita.

Juicen jalanjäljillä

Hänen synnyinkunnassaan Juankoskella on Juicen tori ja siellä seisoo kivipäädellä taiteilija **Villu Jaaniso**on tekemä *Juicen pää* -veistos. Sen hankki alun perin Juankosken Sanomat, jolta se siirtyi Juankosken kaupungin ja kuntaliitoksen myötä Kuopion kaupungin omistukseen.

Uudistetulle torille pystytettiin myös kahdeksan valaistua lyriikkapylvästä, joissa kaikissa on joku Juicen kappale.

Viime kesänä valmistui Juankoskelle niin sanottua lisättyä todellisuutta hyödyntävä AR-reitistö, jossa Juicen elämää, historiaa ja musiikkia voi seurata kännykkäsovelluksen avulla. Kertojaanä on Juicen pikkuveli **Arvo Leskinen**.

AR-reitistö on toteutettu Juankosken Ruukki ry:n, Juankosken Kulttuurihistoriallisen Seuran ry:n, Juankosken Näytelmäkerhon ja Trio Heinäpään yhteistyönä.

Suomen Kulttuurirahaston vuonna 2013 teettämän tutkimuksen mukaan kaikista suurimman vaikutuksen suomalaisiin ovat tehneet **Jean Sibelius, Väinö Linna, Tove Jansson** sekä Juice Leskinen. Saman tutkimuksen mukaan Juice Leskinen on Suomen tunnetuin taiteilija.

ERIKA SUOMINEN

Linda Huhtinen

+ Linda Huhtinen on tampere-
lainen kirjailija ja Manserock-
aiheista nimikko-ohjelmaansa
toimittava radiojuontaja, joka on
analysoinut ja koonnut Leskisen
tekstejä yli viidentoista vuoden
ajan. Huhtinen toimii perustaja-
jäsenenä Juicen Kirjaston Tuki-
yhdistyksessä, jonka tärkeim-
pänä tarkoituksena on Leski-
sen sanataiteen vaaliminen sekä
kaikille avoimien kulttuuritapahtumien järjestäminen.

TUOMASMESSU – Jumalan armoa 30 vuotta

Kuopion Tuomasmessu täyttää tänä syksynä 30 vuotta. Rajoitteista johtuen merkkipäivää muistetaan hillitysti.

Tuomasmessu on monimuotoisesti toteutettu jumalanpalvelus, joka on vakiinnuttanut asemansa seurakuntalaisten suosikkimes- suna ympäri Suomen. Kuopion Alavan kirkon Tuomasmessuissa käy keskimäärin 200–250 osallistujaa kuukausittain, parhaimmillaan lähemmäs 400. Se on moninkertaisesti tavallisen sunnuntain kävijämääriin verrattuna.

”Tuomasmessussa on useita elementtejä, joihin osallistuja voi liittyä ja yleensä aina joku niistä tuntuu omalta. Se on matalan kynnyksen messu, johon tullaan usein silloin, kun elämästä on pudonnut pohja pois”, sanoo syyskuun Tuomasmessussa Kuopiossa puhunut Helsingin Tuomasyhteisön puheenjohtaja, pastori **Meri-Anna Hintsala**.

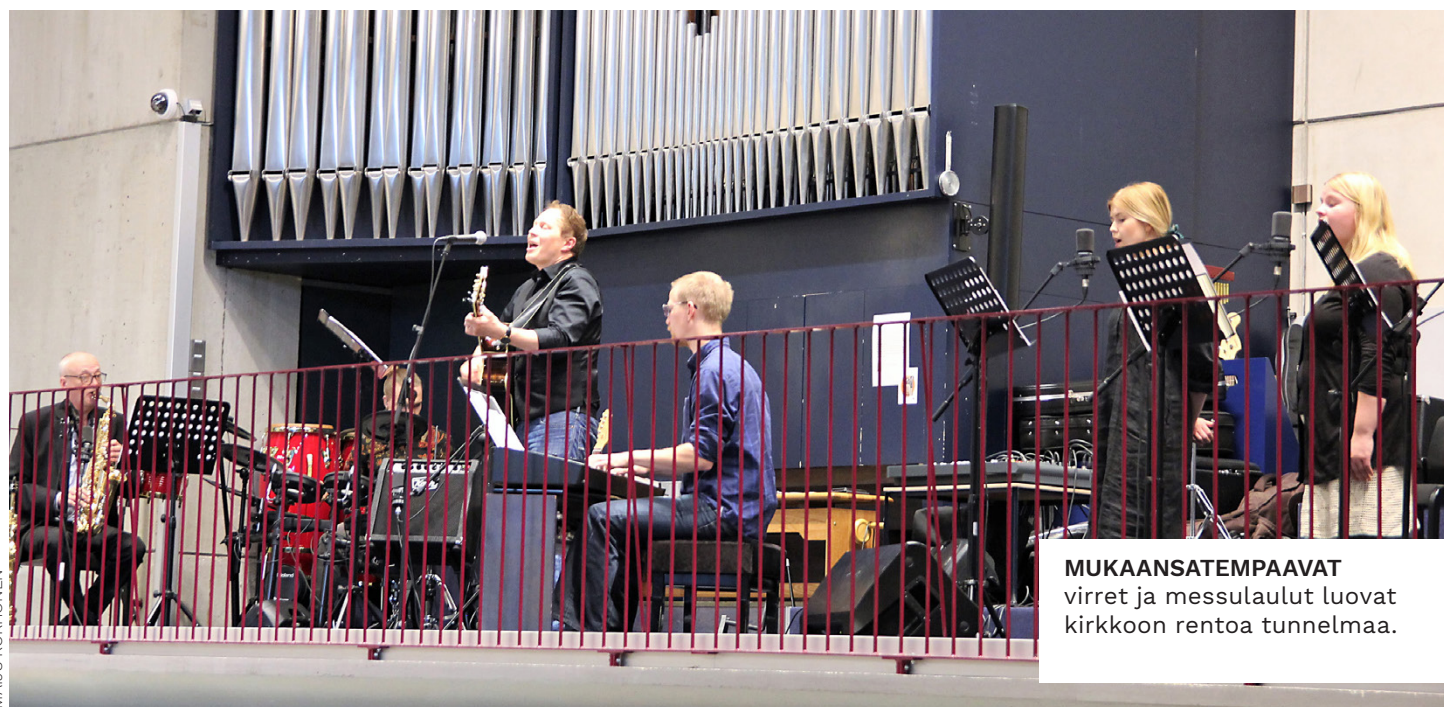
Hän kuvailee Tuomasmessua pudonneiden syliksi ja haavoitettujen turvapaikaksi.

”Pandemia järkyttää tällä hetkellä arjen perusrakenteita ympäri maailman ja tuo turvattomuutta ihmisten elämään. Yhteisölliselle toiminnalle on nyt paljon kysyntää.”

Tilaa kohtaamiselle

Tuomasmessun erityispiirteenä voidaan pitää messun musiikin ja rukoushetken poikkeavaa toteutusta. Mukaansatempaavat virret ja messulaulut luovat kirkkoon rentoa tunnelmaa ja rukoilla voi laulamalla, hiljentymällä, kirjoittamalla tai pyytämällä esirukousta. Kolehti kerätään usein Kirkon Ulkomaanavulle ja lähetystyöhön.

”Tuomasmessu on ihmisen ja kolmiyhteisen Jumalan armon kohtaamisen ja kokemisen paikka sellaisena, kuin se meille annetaan. Se on myös paikka ihmisten väliselle kiireettömälle ja vapaalle kohtaamiselle”, sanoo Kuopion evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän johtava oppilaitospastori **Raimo Hakkarainen**.

MAUU KORHONEN

MUKAANSATEMPAAVAT virret ja messulaulut luovat kirkkoon rentoa tunnelmaa.

Hintsala on Hakkaraisen kanssa samaa mieltä.

”On koskettavaa pysähtyä, kohdata toinen ihminen kasvokkain ja toivottaa hänelle vuosituhantinen siunaus. Siinä on läsnä niin vahva Pyhä, että sitä on vaikea sanoa kuvailla.”

”Tule ja koe”, Hakkarainen tiivistää.

Verkossa tavataan

Yhteisöllisyyttä ja osallistamista korostavan Tuomasmessun haasteena on tänä aikana sen käytännön järjestäminen. Kävijämääriä on jouduttu rajoittamaan ja tapahtumia perumaan. Etäyhteydet ovat olleet arvokkaita viestin välittäjiä kotioloissa pysytteleville seurakuntalaisille.

”Radio- ja TV-lähetysten sekä Youtube-striimausten kautta haluamme kertoa, että olemme edelleen olemas-

sa, vaikka messua ei aina pystyttäisikään järjestämään”, Hintsala kertoo.

Myös Kuopion Tuomasmessulta löytyvät tilit niin Facebookista kuin Instagramistakin. Tuomasmessun omilla verkkosivuilla voi täyttää kaavakkeen, missä halukkaat voivat ilmoittautua vapaaehtoisiksi messua järjestämään. Tehtäviä on tarjolla laidasta laitaan.

Kuopion Tuomasmessu järjestetään joka kuukauden viimeinen sunnuntai klo 18 Alavan kirkossa. Muutokset mahdollisia.

HELSINGIN TUOMASYHTEISÖN puheenjohtaja, pastori **Meri-Anna Hintsala** saarnasi syyskuun Tuomasmessussa Kuopiossa.

KOLUMNI

Myötätuntoa ja haaveita

Suunnitelmat elämässäni ovat viime aikoina poikenneet omassa mielessä etukäteen ”käsikirjoitetusta”. On tullut eteen yllätyksiä, joita ei ole osannut arvata tulevan. On pitänyt asennoitua uudelleen ja myös myöntää jälleen kerran, ettei kaikkea voi itse määritellä. On ollut kuitenkin helpottava huomata, että yksin ei tarvitse kaikkea kantaa.

Luin Mieli Ry:n artikkelia ”12 vinkkiä mielen hyvinvoinnin tukemiseen koronaepidemian jatkuessa”, missä kriisityöntekijät olivat listanneet keinoja mielen hyvinvoinnin edistämiseen.

Vinkit olivat mielestäni hyviä ja käyttökelpoisia muihinkin hetkiin. Artikkelissa kannustettiin haaveilemaan innostavista ja iloa tuovista asioista, siitä saa energiaa. Muistutettiin myös, että poikkeustilanne ei tule jatkumaan ikuisesti.

Yksin ei tarvitse kaikkea kantaa.

Vinkattiin huomaamaan hyvä ympärillä kiinnittämällä tietoisesti

huomio niihin asioihin, jotka tuottavat iloa. Halutessaan voisi asettaa itselleen tavoitteeksi yhteyden lisäämisen hyviin asioihin. Ajatusten tai huolten jakaminen toisten kanssa nostettiin myös esille. Keskustelulla on rauhoittava ja ajatuksia selkeyttävä vaikutus. Jaetaan siis ajatuksiamme toistemme kanssa ja tarvittaessa haetaan keskustelun apua ammattilaiselta. Lupa on myös tuntea kaikenlaisia tunteita. Muistetaan myötätunto itseämme ja toisiamme kohtaan.

JENNI NISKANEN

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Veikko Olavi Savikkomaa

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Manu Benjamin Siirilä ja Jenna Roosa Emilia Marin

KUOLLEET

Lea Kyllikki Linno 92, Laila Helena Margit Kukkonen 89, Kerttu Kyllikki Holopainen 92, Reino Juhani Mustonen 90, Toini Esteri Hyvärinen 88, Eeva Liisa Ikonen 86, Maire Annikki Piirainen 87, Kalle Pekka Yletyinen 79, Toivo Kalevi Smahl 79, Risto Herman Kivinen 83, Heikki Ilmari Ruotsalainen 70, Kirsti Hellevi Hyvärinen 91, Paavo Olavi Raatikainen 91

ALAVA

KASTETUT

Netta Joanna Lahti, Kerttu Inkeri Talvikki Paajanen, Lilja Eliisa Sanelma Kokkonen, Veikko Veli Johannes Tuononen, Väinö Markku Mikael Tuononen, Silva Vanessa Kotilainen, Saga Anastasia Salomäki, Vinski Akseli Vincent Aleksis Myers, Svea Hilma Josefina Stockås

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Atte Paulus Tyynelä ja Linda-Maria Kangas

KUOLLEET

Kari Ilmari Asikainen 72, Helmi Helena Savolainen 96, Salme Kaarina Haatainen 84, Aili Unelma Heikkinen 91, Kaarlo Harinen 83, Pirkko Heleena Knuutinen 84

JÄRVI-KUOPIO

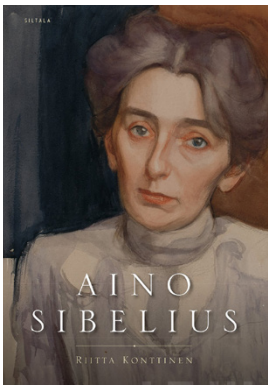
KASTETUT

Leena Kaisa Lundström, Vehmersalmi; Aleksi Ensio Mäkinen, Riistavesi; Leo Väinö Johannes Arpiainen, Juankoski; Samu Elias Kokkonen, Nilsä; Tinja Eveliina Kokkonen, Nilsä; Adette Linnea Aurora Arola, Juankoski; Hilma Anita Juutinen, Muuruvesi; Juho Kaarlo Antero Antikainen, Riistavesi; Moona Alina Vatanen; Vehmersalmi.

KUOLLEET

Olavi Antero Martikainen 76, Nilsä; Arvo Eemeli Tirkkonen 91, Kaavi; Heimo Viljami Tuomainen 80, Tuusniemi; Viljo Matti Kalervo

KIRJALLISTA

Riitta Konttinen: Aino Sibelius. Siltala. 2019. 462 s.

Savolainen 72, Nilsä; Aino Helena Mustonen 78, Säyneinen; Anna-Maija Tossavainen 86, Riistavesi; Anja Terttu Helena Partanen 73, Säyneinen; Alma Oinonen 98, Tuusniemi; Katri Kumpulainen 88, Juankoski; Raili Sinikka Kankkunen 74, Riistavesi; Anita Annikka Heiskanen 76, Juankoski, Hilve Irene Pasanen 67, Nilsä; Otto Antero Miettinen 86, Vehmersalmi; Raija Eeva Anneli Julkunen 78, Kaavi; Antti Ronkainen 91, Nilsä; Heimo Sakari Plaketti 64, Nilsä; Kaino Einar Räsänen 99, Kaavi; Toivo Gunnar Kettunen 94, Kaavi; Aino Esteri Turunen 73, Nilsä; Ilta Tiilikainen 90, Kaavi; Ensio Lukkarinen 92, Nilsä; Maija Nykänen 90, Nilsä.

KALLAVESI

KASTETUT

Aili Lahja Maria Norberg, Aleksi Viljo Julius Vepsäläinen, Mia Maria Elizabet Riutta, Jooa Kasperi Kaipainen, Vilja Aurora Malinen, Mai Karola Paltmann, Albert Eliel Suuronen, Nanna Taika Matilda Leskinen, Jimi Matti Juhani Laitinen, Emil Hannes Juhani Heiskanen, Aino Ellen Vilhunen, Lilian Ilona Lipponen, Sofianna Aada Emilia Korhonen, Petrus Joel Juhani Lovén, Eevi Ainu Ilona Pasanen, Leo Kasper Lillinen, Amanda Stella Janette Lappalainen, Tatu Kalle Eemeli Nuutinen, Tilda Helena Partanen, Elma Sofia Kokkonen, Miiko Armas Heikinpoika Rantala, Iina Mari Ellen Turunen, Jade Evelina Parviainen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Timo-Tuomas Valtteri Pitkänen ja Aurora Helmi Eerika Nissinen, Tommi Taneli Vikki ja Laura Linnea Lundberg, Kaarle Markus Vienola ja Pipsa Piritta Rautsi

KUOLLEET

Pietari Hiltunen 91, Seppo Tapani Korhonen 62, Arto Kalervo Nieminen 61, Helvi Kaarina Pöyhönen 90, Seija Tuulikki Pitkänen 71, Seija Elsa Anneli Parviainen 79, Lauri Ilmari Mönkkönen 97, Aune Tsupari 92, Kimmo Juhani Hakkarainen 63, Veijo Matti Räisänen 77

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Kiira Helmi Ilona Koponen, Kaapo Urho Armas Koponen, Lilja Ava

Emilia Breu, Otso Toivo Santala, Viivi Ida Marianna Räsänen

KUOLLEET

Aili Maria Hakkarainen 83, Sylvi Annikki Tiihonen 80, Aune Elina Raveikko 90, Toivo Ensio Savolainen 93, Olli Sakari Pirskanen 74, Alli Orvokki Kärkkäinen 79, Aili Maria Kosunen 96, Aino Katri Tirkkonen 94

PUIJO

KASTETUT

Hilla Sofia Laitinen, Anette Iiris Aurora Kopola, Venla Lempi Eila Malmström, Seela Unna Emilia Holopainen, Hilma Liisa Aleksandra Mikander, Heljä Kaisa Inkeri Sund, Petrus Severi Poutainen, Onni Oskari Miettinen

KUOLLEET

Aune Kaarina Koponen 95, Jorma Uolevi Itkonen 70, Elma Alina Väisänen 92, Kari Pekka Lapveteläinen 58

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Iivo Pekka Juhani Rautiainen, Kiira Mirjam Karhunen, Sulo Alfred Ilmari Muona, Eino Ilmari Venäläinen, Benjamin Jere Tapio Daniel Miettinen, Sebastian Leo Toivo Tapani Miettinen, Anna Edith Hiltunen, Aada Sofia Kraft, Nooa Heimo Sakari Tiilikainen, Peetu Tobias Nevalainen, Aava Sanelma Taskinen, Iivo Sakari Taskinen, Eetu Väinö Ensio Murtomäki, Annika Kiia Sofia Ylönen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Henri Mikael Kiimalainen ja Tiia Johanna Tuulikki Airaksinen, Jarkko Tapio Korkalainen ja Jenna-Marika Kananen

KUOLLEET

Kaija Hillevi Törrönen 91, Esko Hassinen 82, Veikko Pekka Eemeli Puustinen 82, Kirsti Marjatta Vepsäläinen 67, Vincenzo Franco 78, Mika Petteri Sutinen 26, Kerttu Leena Saarela 83, Juha Vilho Viinikka 84, Veikko Johannes Valta 73, Hilja Mari Suomalainen 84, Marja Liisa Johanna Ruhtinas 60, Irja Annikki Potasev 81, Mirjam Kasurinen 92, Kaisa Inkeri Mykkänen 83

LOHDULLISTA

Liian suurten odotusten,
vaatimusten paineessa
vapauteen minun anna,
lepoon käydä, Jumala.

Virsi 525:5

SANALLISTA

Uskonpuhdistuksen muistopäivä

*Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.
Sen tähden emme pelkää, vaikka maa järkkyy,
vaikka vuoret vaipuvat merten syvyyksiin.
Meret pauhaavat ja kuohuvat,
vuoret vapisevat Jumalan suuruuden edessä.
Kansojen meri kuohuu, valtakunnat horjuvat,
maa järkkyy hänen äänestään.
Herra Sebaot on kanssamme,
Jaakobin Jumala on turvamme.*

Ps. 46:2-4,7-8

Jumalassa on uskomme perusta

Muutamia vuosia sitten islamistijärjestö Isisin joukot valtasivat alueita Syyriassa ja Pohjois-Irakissa. Vääräuskoisten kotien ovenpieleen maalattiin arabialainen kirjain NUN, *nasrani*, kristityt. Nasaretilaisen seuraajia? Teillä on kolme vaihtoehtoa: palatkaa islamiin, maksakaa kallista (kohtuutonta!) veroa tai lähtekää. Tuhannet perheet pakenivat hetkessä kodeistaan.

Historiasta tiedämme, että kristityt ovat kammottavalla tavalla käyneet miekalla muita uskontoja vastaan. Vähemmälle huomiolle on jäänyt, että nykymaailmassa kristinusko lienee vainotuin uskonto. Sinä ja minä lausumme Isä meidän -rukouksen ääneen. Toisaalla se kuiskataan piilossa. Vaikka välitöntä hengenvaaraa ei kristityillä olisikaan, vainot ilmenevät muilla tavoin. Työpaikat jäävät saamatta, kulkemista rajoitetaan, kristityksi kääntynyt suljetaan sukunsa ulkopuolelle.

Mitä Jeesus sanoikaan vuoren rinteellä? *”Autuaita olette te, kun teitä minun tähteni herjataan ja vainotaan ja kun teistä valheellisesti puhutaan kaikkea pahaa”*. Siellä, missä on julistettu armon evankeliumia, siellä kristityt ovat kohdanneet pilkkaa. Mistä uskonveljemme ja -sisaremmme saavat voiman hädän keskellä? Jumalassa on uskomme perusta. Hän antaa meille toivon, armon ja iankaikkisen elämän. Jumala kantaa kirkkoaan myös tässä maailmassa. Rukoilkaamme maailman kristittyjen puolesta.

ANU KIVIRANTA
Alavan seurakunnan
rovastikuntapastori

TERHI LAITINEN

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45, p. 046 921 4720,
JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7
linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

• Matot
• Vuodevaatteet • ym.
PESULA
PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi

**Luotettavaa ja ammattitaitoista
Kukka-, hautaus- ja pitopalvelua**
Palvelemme Tuusniemellä, Riistavedellä,
Vehmersalmella sekä lähikunnissa

Kukkatupa
Kukkatupa, Huoltotie 5, Tuusniemi p. 017-661610

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.
Tilaa maksuton testamenttioppaamme:
020 787 1201
asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi
kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

LEIRIPÄIVIIN mahtuu aina monipuolista ulkoilua ja yhdessäoloa erilaisissa ryhmissä.

LOMALAISILTA leirille ysipuoli

Odotettu syyslomaleiri tarjosi koululaisille paljon tekemistä ja uusia kavereita.

Pakohuone ja lasersota! Ei epäilystäkään, mikä siilinjärveläisten koululaisten mielestä on ollut syyslomaleirin parasta antia. Parhaimmisto-oon osallistujat laskevat myös olympialaiset ja vapaa-ajan. Kilpailuja saisi olla vähemmän, koska ”voittajalle se on jee, häviäjälle höh”. Sekään ei ole kivaa, kun patistetaan nukkumaan liian aikaisin – tai liian myöhään. Ilmeisesti riehuttakin tuli, mutta siitä ja melusta liki 30 lapsen joukko ei anna kiitosta.

Ulkoilua ja ystävyyttä

”Ysi tai kymppi”, leiriä arvioi **Olivia Roivainen**, joka oli kaverinsa innostamana ensimmäistä kertaa seurakunnan leirillä Ruokoniemen leirikeskuksessa. Kolmipäiväisestä leiristä riittää kerrottavaa kotonakin ja mielellään tulisi toistekin.

”Oli hauskaa pelata kaikkea ja opin lasertaistelua.”

Kallaveden rannalla Ruokoniemessä aiemminkin leirillä olleet **Veeti Airaksinen, Aatu**

Rytkönen ja Auri Karhunen antavat leirille arvosanaksi 9,5. Airaksinen ja Rytkönen ovat innoissaan joukkueina mitteleidystä lasersodasta. Heidän ja Karhusen mukaan mukavaa leirillä oli ulkoilu norsupalloineen ja kirkonrottineen sekä vapaa-aika – kavereiden kanssa tietenkin.

”Olen saanut uusia kavereita. Kavereita saa helposti, kun yrittää”, Karhunen kertoo.

Ystävystymisessä leirin isonen **Katri Pakarinen** pitää tärkeänä, että leirillä toimitaan erilaisissa pienryhmissä ja eri kokoonpanoissa, ei vain tutun kaverin kanssa. Leiripäiviin haluttiin myös vaihtelevaa yhdessä tekemistä, etteivät nenät olisi kiinni puhelimesta. Luonto on luovuttamaton osa Ruokoniemeä.

”Meillä oli suunnistusta ulkona. Ohjaajana haluan hyödyntää metsää ja luontoa”, Pakarinen sanoo.

Tärkeintä yhdessäolo

Nuorisotyönohjaaja **Tuomo Toivanen** korostaa, että leireil-

lä ulkoillaan aina. Ohjelmaan otetaan myös jotain sellaista, johon lapsilla ei ehkä muuten olisi mahdollisuutta. Lasertaitelu, virtuaaliseikkailu, ratsastus ja korikiipeily ovat erityisiä aktiviteetteja, jotka moni muistaa pitkään. Tälle leirille isoset suunnittelivat pakohuoneen. Leiriin kuuluu myös hiljentymistä ja lähimmäisenrakkauden aiheita, niin tekemisen ohessa kuin iltahartaudessa.

Syyslomaleirin kirkkainta ydintä oli kuitenkin yhdessäolo.

”Lapsista on ollut kivaa olla pitkstä aikaa leirillä. Selvästi moni on kaivannut tätä. Varmaan tämä koronavuosi vaikuttaa”, ohjaaja **Pinja Karpinen** miettii.

Syyslomaleiri täyttyi äkkiä, ja yleensä lasten leirit varataan täyteen muutamassa tunnissa tai vartissa. Siilinjärvellä leirit ovat myös erityinen jäsenetu: alle 15-vuotiaille seurakuntalaisille leirit ovat ilmaisia.

SINI-MARJA KUUSIPALLO

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset
ja kivien enstisöinnit

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa**
050 315 5849
eine.kotamaa@slpmedia.fi
Seuraava julkaisupäivä 25.11.,
varaukset 9.11. mennessä.

KUSTANNUS

**Perinteiset
TUOMAAN-
RISTIT
ja
ONNENLINNUT
JOULUKSI**

**Tmi Onnenlintu
Heikki Niskanen**
Siilinjärvi
041 436 9257
onnenlintu@jippii.fi

LYHYESTI

Lähetysjärjestöt tutuiksi

Alavan seurakuntasali täyttyi luottamushenkilöistä sekä seurakuntien lähetyksen työalan toimijoista lokakuisena tiistai-iltana.

LÄHETYSJÄRJESTÖISTÄ

keskustelutilaisuuteen osallistuivat Lähetysyhdistys Kylväjä, SLEY, Kansanlähetyt, Medialähetyt Sanansaattajat, Suomen Lähetysseura ja Suomen Pipliaseura. Järjestöjen edustajat sekä osa luottamushenkilöistä osallistui tilaisuuteen etäyhteydellä.

Lähetysjärjestöt saivat kertoa toiminnastaan. Jokaisessa puheenvuorossa korostui vahva tahto ylläpitää ja kehittää seurakuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä. Tällä hetkellä yhteistyötä on muun muassa seurakuntavierailujen, tapahtumien, vapaaehtoistyön kehittämishankkeiden sekä lähetyksoulutusten muodossa.

Lähetysjärjestöjen edustajat vastasivat myös heille ennalta lähetettyihin kysymyksiin. Ne koskivat Kuopion seurakuntien maksamien yleisavustusten käyttötarkoitusta, järjestöjen ja seurakuntien yhteistyötä sekä nimikkoseurakuntien osallisuutta järjestöjen toiminnan suunnitteluun sekä päätöksentekoon. Järjestöiltä kysyttiin myös heidän suhtautumistaan naispappeuteen sekä seksuaalivähemmistöihin.

Luottamushenkilöt tuntuivat saaneen tilaisuudessa arvokasta tietoa muun muassa lähetyksjärjestöjen työstä ja varojen käyttötarkoituksesta. Järjestöstä riippuen varoista

Photo: Ari Viikinen

käytetään 60–75% kansainväliseen lähetystyöhön ja 8–25% hallintokuluihin.

Avustusten jako uudistui

Kuopiosta avustukset annetaan seurakuntien talousarvioavustusten ja kolehdin muodossa. Keskusrekisterinjohtaja **Mika Pulkkinen** mukaan talousarvion valmisteluvaiheessa lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavustuksiin varataan 2 % arvioidusta verotulokertymästä. Aiemmin käytäntö oli, että talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksyttiin myös tämän avustuksen jako järjestöjen kesken. Pitkään jako tapahtui suoraan vapaaehtoisen lähetykskannatuksen mukaisessa suhteessa. Viimeisimpinä vuosina luottamushenkilöt ovat kuitenkin leikanneet avustuksia naispappeuteen ja seksuaalivähemmistöihin kielteisesti suhtautuvilta järjestöiltä. Pulkkinen mukaan tämä on ollut monesti se suurin keskustelu, joka talousarvion hyväksymisen yhteydessä on käyty.

Tänä vuonna oli ensimmäistä kertaa käytäntö, että jakoa järjestöille ei päätetty talousarvion hyväksymisen yhteydessä, vaan seurakuntaneuvostot päättivät omien osuusiensa jakamisesta itse. Näin ollen järjestöille varattu raha jaettiin jäsenmäärien mukaisesti eri seurakuntien osuussiksi.

Kolehtikohteista osa tulee Kirkkohallituksen määrääminä. Loppujen pyhäpäivien kolehtikohteet päätetään seurakunnissa kausittain hyväksyttävällä kolehtisuunnitelmalla. Yleisen tiedon mukaan korona-aika on aiheuttanut rajuja pudotuksia kolehtilahjoituksissa. Pudotuksella on negatiivinen vaikutus jokaisen lahjoituksen saajan toimintaan.

Lähetysjärjestöjen viesti illan päätteeksi oli, että monenlaisia järjestöjä tarvitaan – niin pieniä ja ketteriä, kuin suuria ja vaikutusvaltaisia.

MIIA GABEL

ARKIKUVA

TUIJA HYTINEN

LUOTTAMUSHENKILÖ

Rakennemuutoksen kourissa

Kuopion seurakuntayhtymä on yhden historiansa suurimman muutoksen edessä. Nyt keskustellaan yhtymän rakennemuutoksesta, eli siitä montako seurakuntaa yhtymän alueella jatkossa tulisi olla. Päätöksiä asiassa tekevät tällä hetkellä seurakuntien luottamushenkilöt. Rakennemuutokseen patistavat taloudelliset ja toiminnalliset haasteet.

Muutostyöryhmä on esitellyt viranhaltijoille ja luottamushenkilöille erilaisia malleja tulevaisuuden rakenteeksi. Kaikki esitellyt mallit perustuvat enemmän tai vähemmän nykyisiin seurakuntiin ja niiden yhdistelemiseen. Huomiotta ovat jääneet sellaiset vaihtoehdot, jotka uskaltaisivat olla rohkeasti jotain aivan uutta ilman nykyisten rakenteiden painolastia.

Seuraavaksi luottamushenkilöiden tulisi tehdä päätöksiä seurakuntien yhdistämisestä, joko kolmeksi tai neljäksi seurakunnaksi, mutta myös yhden seurakunnan malli on ollut mukana luottamushenkilöiden keskusteluissa. Kovin tarkasti ei pystytä kuitenkaan kertomaan, millaisia kertaluontoisia tai jatkuvia taloudellisia vaikutuksia milläkin uudella mallilla olisi. Esiteltujen suunnitelmien mukaan yhden suuren organisaation malli on näistä kolmesta vaihtoehdosta raskain. Tässä mallissa myös resursseja menee muita enemmän hallintoon, kun tavoite olisi suunnata niitä seurakuntalaisia palvelemaan työhön.

Kolmen tai neljän seurakunnan mallissa erona on, muodostuuko kaupunkialueelle yksi vai kaksi seurakuntaa. Näiden välillä taloudelliset tai toiminnalliset erot ovat melko pieniä, mutta varsin ratkaisevia. Kolmen seurakunnan mallissa muodostuu yksi selvästi hallitseva kokonaisuus, mikä ei voi olla vaikuttamatta maaseutalueiden seurakuntien painoarvoon. Mitä suurempi yksi seurakunta on, sitä enemmän demokratiavajetta hallintoon tulee, kun entistä vähemmän luottamushenkilöitä valitaan suorilla vaaleilla.

Luottamushenkilöt joutuvat tekemään ison päätöksen vajain tiedoin. Onko tässä vaiheessa järkevää lähteä tekemään kerralla isoa rysäystä vai olisiko pienempi muutos hyväksi?

TEEMU SOINI
Luottamushenkilö
Alavan seurakunta

Haemme viestintäsuunnittelijaa

Paikka on omiaan kokeneelle viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijalle.

Teet sisällöntuotantoa eri kanaviin verkkosivuille ja someen sekä hoidat yhtymän sisäistä viestintää. Monikanavainen sisällöntuotanto on sinulle perustyötä. Osallistut myös juttujen tekemiseen Kirkko ja koti -lehteen sekä tapahtumatiedotukseen.

Arvostamme

- soveltuva korkeakoulututkintoa tai muuten hankittua, tehtävän edellyttämää koulutusta, ammattipätevyyttä ja työkokemusta
- sosiaalisen median ja verkkoviestinnän osaamista
- kokemusta ja osaamista projektien vetämisestä
- koulutustaitoja
- yhteistyökykyä ja joustavuutta
- suomen kielen sujuvaa suullista ja kirjallista ilmaisua
- valokuvaustaitoa
- visuaalista silmää sekä kuvankäsittelyn ja taiton perusosaamista

Eduksi laskemme myös

- kokemusta videoiden ja podcastien tuottamisesta
- kokemusta toimitustyöstä

Tehtävään valittavan on oltava Suomen ev.lut. kirkon konfirmoitu jäsen.

Tehtävän vaativuusryhmä on kirkon työ- ja virkaehtosopimuksen mukainen, jonka lisäksi on mahdollinen vaativuus- ja kokemuslisä. Tehtävässä on 6 kk koeaika. Työsuhde on toistaiseksi voimassa oleva.

Lähetä hakemuksesi 11.11. klo 16 mennessä sähköisen rekrytointijärjestelmän kautta osoitteessa evl.fi/rekry.

Lisätietoja antaa viestintäpäällikkö Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

”KAIKKI meni mullin mallin, mutta en ole katunut kertaakaan.” Sijaisissä Petri Hartikainen on saanut lapsilta enemmän kuin kokee antaneensa.

PARAS KIITOS on hymy

Tuttavasta tukihenkilöksi, tukihenkilöstä yksin isäksi. Viiden lapsen sijaisvanhempi Petri Hartikainen auttaa nuoria löytämään omanlaisensa elämän.

Vuosituhanne vaihteessa siilin-järveläisen **Petri Hartikaisen** puhelin soi.

”Tuttuni kysyi, ottaisinko hänen lapsensa hoitoon. Kauhistutti, osaanko olla lasten kanssa.”

Mutta Hartikainen kiintyi lapseen ja hänestä tuli tämän tukihenkilö.

Pian sosiaalityöntekijä kysyi, ryhtyisikö mies muiden lasten tueksi.

”Rooli avautui vasta koulutuksessa. Hain lapset muutamaksi tunniksi. Käytiin keilamassa, uimassa ja kiekkoilemassa. Korjailtiin pyöriä. Joskus tehtiin koulutehtäviä, joskus ruokaa. Nyt yli 20 lasta on käynyt kotini kautta.”

2010-luvun alussa Petri Hartikaisen tuemat sisarukset oli sijoitettu perhekotiin ja sen vapaisiin tarvittiin lomittaja. Lapsilla ei ollut ketään läheisiä, joten yhteyttä otettiin Hartikaiseen. Pian mies ohjautui sijaisvanhempikoulukseen.

”Kävin sen vain, jotta saisin sijaistaa perhekoteja. En kuvitellutkaan ryhtyväni sijaisvanhemmaksi.”

Hartikainen teki mieleistään kolmivuorotyötä, eli omaa poikamieselämäänsä, eikä suunnitelmiin kuulunut asuminen kenenkään kanssa.

”Et kyllä tule”

”Koulutuksen lopuksi kertoivat, että olisi 16-vuotias poika vailla kotia. Jäin monttu auki ihmettelemään, mitä ne puhuivat.”

Sosiaalityöntekijä ja nuori tulivat Hartikaisen luo kahville.

”Juteltiin niitä näitä. Sitten sosiaalityöntekijä kysyi pojalta, tulisiko tämä luokse-

ni asumaan. Poika voisi tulla. Minä ajattelin, että et kyllä tule.”

Mies kuitenkin ryhtyi nuoren tukihenkilöksi ja tapasi tätä kerran viikossa pitsalla.

”Hän alkoi ilmestyä luokseni viikonlopuiksi. Kesäloman alussa hän ilmoitti muutavansa luokseni.”

Nuoren sinnikkyudesta ja luottamuksesta se lähti: Petri Hartikaisesta tuli sijaisisä.

”Koko elämäni muuttui. Kalastus, metsästys, purjehdus, mökkeily ja kaveriporukan illanvietot jäivät. Kaikki meni mullin mallin, mutta en ole katunut kertaakaan.”

Oikeanlaista huomiota

Reilussa 8 vuodessa Petri Hartikainen on ollut sijaisisä viidelle lapselle, enimmäkseen teini-ikäisille. Ennen muuttoa Hartikaisen luo lapset ovat ehtineet asua kuka sijaisperheessä, kuka perhekodissa, kuka laitoksessa. Vaikka monen historia on ollut rankka, yhteinen sävel on löytynyt.

”Kaikilla lapsilla on omat heikkoudet ja vahvuudet. Heikkoudet kumpuavat lasten elämästä, niitä minä en etsi. Yritän tukea vahvuuksia. Ihan jokainen on erilainen. Toisessa on johtaja-ainesta, toisessa siivooja-aineista. Jos halutaan hyviä oppimistuloksia, on edettävä vahvuuksien kautta.”

Hartikainen sanoo olleensa lapsena vilkas ja kiusanneensa veljeään.

”En ymmärtänyt, miksi olin ilkeä, vaikka itkien toivoin olevani kiltti. Olisin halunnut huomiota. Nyt yritän tehdä toisin: antaa oikeanlaista huomiota oikeassa paikassa.”

Hartikaisen perheessä yhteinen tekeminen löytyy lasten ehdoilla. On rassattu mopoja ja ruohonleikkureita, korjattu taloa

ja mitä milloinkin. Aktiivinen vuorovaikutus on a ja o.

”Isyys on lapsen tukemista niin, että elämä ei ole liian hankalaa, mutta on pieniä haasteita ja elämästä voi nauttia.”

Ymmärretyksi tulemisen tärkeys

Vaikeinta yksinhuoltajaisälle on kohdata nuoren mielen kasvukivut.

”Jos nuorelle tulee mielenterveyden ongelmia, mietityttää, pystynkö auttamaan ja löydänkö palveluja. Miten saan motivoitua nuoren juttelemaan jollekulle. Ei heidän minulle tarvitse asioitaa puhua, kunhan jollekin kertoisivat.”

Hartikaisen mukaan nuorten ongelmat kertovat ymmärretyksi tulemisen pulmista.

”Yksi nuori oli käynyt vuosia KYSillä keskustelemassa viikoittain. Ammattilaisten mukaan hänelle sopisi vain laitos, ei ainakaan perhehoito yksin elävän miehen kanssa.”

Kodin muutos kuitenkin muutti nuoren elämän parempaan, kun kaupan päälle tuli kokemus ymmärretyksi tulemisesta. Käynyt psykiatrian poliklinikalla saivat jäädä.

Usein ratkaisut arjen ongelmiin ovat yksinkertaisia. Hartikainen tiivistää hyvinvoinnin perusteet kolmeen: riittävä ravinto, lepo ja liikunta.

”Yksi nuori oli aina äreä. Huomasin, että hän valvoi myöhään, nukkui tunnin tai pari. Otin asian puheeksi, ja hän ymmärsi, että tarvitsee unta. Sen jälkeen äreät päivät voi laskea yhdellä kädellä. Toiselle oli heti ylös noustua saatava leipäpala huuleen, sitten tuli hymy kasvoille.”

Ilmeet kertovat paljon

Yksin elävänä sijaisisänä Petri Hartikainen on kohdannut enemmän ennakkoluuloja kuin vertaisiaan. Koulussa ja terveydenhuollossa on katsottu epäilevästi, kun lapsi on sijoitettu yksin eläville miehelle.

Hartikaista kannattelee monipuolinen verkosto: sosiaalityöntekijät, lastensuojelun kehittämisyksiköt ja toiset perhehoitajat.

”Olen ollut perhehoitajille mentorina ja perhehoidon vertaisasiantuntijana.”

Vanhemmuus on mahdollisuus auttaa.

”Yritän auttaa lapsia olemaan onnellisia. En tee mitään valmiiksi vaan annan ideoita ja vapauden valita. Että kun täyttävät 18, olisivat mahdollisimman itsenäisiä. Eikä tarvitse naapurilta kysyä pyykkikoneen käyttöohjeita, niin kuin minä tein”, Hartikainen hymyilee.

”Ei nuoret minua koskaan kehu, mutta ilmeet kertovat enemmän kuin sanat. Kun tulee hymy kasvoilta, nuori on elämänmyönteinen ja nauttii elämästään – silloin olen onnistunut.”

Kotoa muuttaneet nuoret pitävät sijaisisäänsä aktiivisesti yhteyttä.

”Olen oppinut lapsilta paljon. Suvaitsevaisuutta, pitkäjänteisyyttä ja itsehillintää. Olen saanut enemmän kuin olen antanut.”

Mitä Petri Hartikainen sanoisi 10 vuoden takaiselle itselleen?

”Ei kannata kauhistua mistään. Isoilta-kaan tuntuvat muutokset eivät lopulta ole liian isoja.”